

УДК 316.77

Курта О.О.

асп. НУ «Запорізька політехніка»

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

У політичному співтоваристві існує велика кількість взаємозв'язків між політичними лідерами та політичними партіями, які змагаються за владу. Ці зв'язки глибокі і виникають на основі обміну інформацією та форм взаємодії, що формуються на цій основі. Іншими словами, вони ґрунтуються на комунікації. Комунікація є основою передачі політичного досвіду наступним поколінням, сприяє соціалізації людей та структурує політичне життя.

Термін «комунікація» у сучасному розумінні вперше запропонував Н. Вінер у 1943 році. Однак пізніше деякі дослідники уточнювали та змінювали це поняття. На початку XXI століття під комунікацією стали розуміти встановлення контактів між суб'єктами, форми їх взаємодії, сам акт спілкування та процес перетворення певних повідомлень на загальний досвід тощо.

У словниках термінології «комунікація» розглядається як передача інформації, спілкування, зв'язок та засіб взаємодії.

Політична комунікація - це процес взаємодії між політичними суб'єктами на основі обміну інформацією та безпосереднього спілкування, а також засоби і способи цієї взаємодії. Вона передбачає

передачу політичної інформації, яка циркулює між елементами політичної системи та між політичною і соціальною системами. Цей постійний процес обміну інформацією відбувається як між індивідами, так і між управліннями та управляючими, з метою досягнення згоди.

Політична комунікація - це конкретний випадок успішного виконання інформаційних обмінів, спроби комунікатора (наприклад, урядових структур) зв'язатися зі своїм адресатом. Ця форма спілкування, ґрунтована на спрямованій передачі інформації, вимагає обдуманості реакції отримувача на виклики комунікатора.

Загальна мета політичної комунікації може виявлятися різноманітними способами у діяльності конкретних політиків та політичних сил. Проте тільки завдяки каналам політичної комунікації можна оприлюднити та пояснити свої рішення, звернутися за політичною підтримкою, відповісти перед суспільством та сформувати свій імідж.

Політична комунікація може розвиватися на різних рівнях, зокрема на міжособовому, груповому та масовому. Сфера масової політичної комунікації об'єднує громадян, політичні організації, державні установи та мас-медіа. Проте каналом масової політичної комунікації є виключно ЗМІ, що виконують різноманітні функції, такі як інформаційна, артикуляція суспільних інтересів, критика та контроль, освітня, просвітницька, інноваційна, соціалізація та інтеграція, мобілізація. Таким чином, масова політична комунікація включає ЗМІ з певною функціональною програмою, яка спрямована на організацію та підтримку регулярних інформаційних обмінів між учасниками політичного процесу.

Функціонування в режимі діалогу визначається типом політичної системи, політичною культурою суспільства та легітимними нормами, що регулюють відносини між владою, суспільством і пресою. Проте в суспільствах тоталітарного та жорсткого авторитарного типу зворотні зв'язки затримуються. Тут ідеологія та пропаганда завжди претендують на істину в останній інстанції, а влада використовує адміністративні методи.

У країнах з демократичним устроєм діалогові параметри діяльності засобів масової інформації підтримуються широкими можливостями суспільних сил брати участь у політичному процесі. У сучасному інформаційному середовищі, що динамічно змінюється, політичні фактори стимулюють встановлення нових взаємин, незвичних раніше контактів, формують новий стиль спілкування громадян з владою. Водночас сама влада, її політичні структури та інститути, зазнають трансформації. Державні структури освоюють технології піар-комунікації, політичної реклами та інші сучасні методи спілкування з

громадянським суспільством, а також контактування з партнерами й опонентами. При цьому традиційні носії політичного впливу в суспільстві, такі як політичні партії, поступово поступаються місцем засобам масової інформації та іншим інститутам, які формують інформаційний простір влади.